

זכור / אלי אליהו

יום יבוא וגם המלחמה הזו
תהיה פרק בספרי הלימוד.
תלמידים ישננו תאריכים, שמות,
מבצעים, מצביאים, מדינות.
תלמידות משועממות יצוירו לבבות מחברתן.
משהו יפהק, משהו יבקש רשות לצאת.
ליד הלוח השחור תגזוף המורה בתלמיד
שלא דייק במקפר הקורבנות.

21 שנה לרצח רבין

אסור לשכוח

4.11.1995

עלון מס' 1487 – 11/11/16

פתיח

בוקי נאה הוא תופעה יחודית בנוף כתבי הפלילים הישראלי, אחד שאוהב את המקצוע כאת בבת עינו, אך בגלל פיו 'המפיק מרגליות', מצליח פעם אחר פעם 'להסתבך' מול רשויות החוק שהלכו והצרו את צעדיו. בשנים האחרונות הופך בוקי לסוג של 'סטנדאפיסט' המפגיש אותך מול המציאות הפלילית בגובה העיניים. מדבר גסויות, מצחיק, מתלהם, מתפלץ, אך בעיקר גורם לך לחוש וללוש תל אביב אחרת: לעיתים מצחיקה, לפעמים מרגיזה, אך בעיקר כזו שלא נגמרת. עיר ללא הפסקה, תרתי משמע. כשהוא מפגיש אותך עם פושע צמרת כמו יורם לנדסברגר הקורא לעצמו 'עברייך' משוקם' ונשבע לך שהפשע לא משתלם אז אתה לא יודע אם הוא (לנדסברגר) באמת מתכוון לכך, או שמא מבקש שתקנה את ספרו הביוגרפי במחיר מבצע. התחנה המרכזית הישנה מייצגת תל אביב של מטה- עיר מהגרים על שלל מזרקה וזרוקיה. מדכא ומבחיל. סיור שעובר בכל שעה שעתים אוסף את המתים מן הרחוב ומסיעם חינם אין כסף למקום מבטחים. סודני אחד פחות עלי אדמות. וכל זה מרחק של דקות מגורדי השחקים הנישאים מכל עבר. הסיור שהתקיים בשבוע שעבר לחברי סירת הורים (בתוספת נספחים) היה מאלף, מלמד, עצוב, שמח ובעיקר מאד אמיתי.

הלכנו לישון עם גברת קלינטון והתעוררנו עם מיסטר פרזידנט דונלד טראמפ שמוכיח שוב עד כמה אמריקה הפכפכה ובלתי צפויה ועד כמה אנחנו תמימים לחשוב שהיפה והנאור סופו לנצח. האם האיש המתלהם, כובש הנשים, עם הבלורית המתנפנת יפתיע אותנו לטובה? מי יודע? אפשר שכן ואפשר שלא. בממשלת ישראל ובהתנחלויות, רבים שמחים על התוצאה ובטוחים שחזון שתי המדינות אאוט וחזון הבניה והמשך התנחלויות אין. ימים יגידו עד כמה תרם המיליארדר לטובת עולם נאור וכמה הזיק. נאחל לו מכאן הצלחה ונקווה שיצדיק את האשראי המוגזם שקיבל.

שבת של שלום
הגיע זמן גשם
אבנרון

ממנהל הקהילה

המערכת באמצעות המדריכים אל עיצוב השיח.

מפגשים כאלה יתקיימו גם בגיל הרך עם המטפלות וינחו ע"י היועצת של הגיל הרך.

ובעניין אחר - טרם נמצאה מנהלת למערכת החינוך של הגיל הרך וזו ממשיכה לתפקד בניהולה של **דנה פרישקולניק**. דנה, המנהלת הארגונית במערכת ממשיכה לנהל בדרכה שלה, מייצבת, נותנת מענה כה נכון.

בינתיים, אנו ממשיכים במהלך של מציאת מנהל למערכת הגיל הרך - **"אשדוטף"**. מתקדמים.

המכרז להשלמת התשתיות יצא לדרך. בהמשך למאמצים אדירים בהם נקטנו (ניב ליש - היו"ר ואני), בסיוע **עידן גרינבאום** ראש המועצה ובאחריותו של **מאורי** מנהל אגף הפיתוח. מאמצינו נשאו סוף סוף פרי. עוד כחודש יוכרז הזוכה במכרז. העבודה תתבצע במהלך 3 חודשים. סוף סוף.

בניית **תקציב הפעילות של 2017**, הנעשית כה קרובה, תזמן לנו מורכבות שעמה נצטרך להתמודד. תוספת המשימות: בעיקר תקצוב החינוך, תחייב אותנו לקבל החלטות.

ובינתיים -

חיוך. שבת שלום,

דורון רוזנבלום.

3/11/16 קיימנו **מפגש של חברי שלושת הוועדים** עם מנהלים וחברים בישובים בעלי מכה משותף לאשדות: יפעת ועין דור. כולנו מאותגרי בניית ישוב. הדילמות משותפות, האתגרים דומים, לכולנו הצלחות וכשלונות. חשוב היה לנו ללמוד אלה מאלה.

ואכן למדנו: **אולי הדבר המרכזי שלמדנו הינו שאי אפשר לדלג על מגוון התפיסות, על נקודות המבט, על חילוקי הדיעות. הדרך להתמודד איתם הנה ע"י הידברות- הידברות בין החברים. להקשיב אחד לשני. לאחד אינטרסים. לחבר. לרקום יחד באמצעות התרבות ובאמצעות החינוך.**

התרבות - זכינו ויש לנו תרבות ענפה. פעילות רחבת היקף. זו זכייה שהחלטנו במודע, יחד, להשקיע בה. להשקיע באמצעות ניהול. לאחרונה נשמעו קולות הקוראים לצמצום היקף המשרה של רכזת הפיתוח הקהילתי והתרבות (תוך פיזור מספרים שאינם נאמנים לעובדות ויצירת דלגיטימציה המקשה על ההתנהלות). הכל לגיטימי אך אם נרצה לשמור על נפח פעילות דומה יהיה עלינו ליצור תרבות ארגונית שונה מהנהוג היום - תרבות של התנדבות. לצערנו אנו בבעיה בנושא זה. חסרים מתנדבים בשורה של נושאים (למשל: צח"י, גינה קהילתית, עיצוב עלון דיגיטלי). יש תחומים אחרים הנעשים בהתנדבות (למשל: ליווי חולה, קהילנט, ארוחות למשפחה לעת הצורך). עלינו לעודד עשייה התנדבותית נוספת בקהילתנו - למען עצמנו ולמען זולתנו.

החינוך - קיימנו מפגש שני בנושא ה"דיאלוג". ישבנו בהרכב חסר.

יצאנו מהמפגש בהחלטה לעשות הבחנה בין החינוך החברתי - כאן ניכנס לשיח (עם הורים) על המוצר העתידי שלנו החל מתשע"ח, לבין 'אשדוטף' - כאן נקיים שיח עם הורים על השיח ההורי - מערכתית וגבולתיו.

בנוסף בשבוע הבא יתקיים מפגש שלישי ואחרון של מדריכי החינוך החברתי עם היועצת הארגונית שנועד לגבש את אחריות

במועצת הקהילה

מפרוטוקול מועצת קהילה 26/16 מתאריך 3/11/16

פתיחת חשבונות בנק פרטיים (בהשתתפות ענת, ל. ועמית, א.)

מועצת הקהילה אישרה את המתווה המוצע. הוחלט – נותנים גיבוי למהלך כאשר המשכורת המלאה מועברת.

יעדי קהילה 2017
נדונו והוסכמו יעדי קהילה 2017.

רשמה: אתי.
ערך: דורון

פרוטוקול אסיפת אשדות יעקב איחוד מספר 11.16

תאריך האסיפה: 26/10/16

מספר חברי האגודה ליום האסיפה: 200

מספר חברי האגודה הנוכחים באסיפה: 35

על סדר היום:

דיון והצגה רשמית של הכללים המוצעים ע"י צוות שיוך דירות ושמיעת הסתייגויות.
באסיפה יינתן הסבר ביחס ל: תהליך קבלת ההחלטות לצורך התקדמות בהליך השיוך עקרונית ומנגנונים - כולל הסבר אודות המשמעות המשפטית של הבית המשותף והטיפול העתידי בו, הצגת נוסח לדוגמה של דף המידע הפרטני שיחולק לכל חבר, סקירה קצרה - חלופות השיוך (קנייני/חלופת האגודה).

החלטות: לא התקבלו החלטות.

מדיוני מועצת קהילה ואסיפה מפרוטוקול מועצת קהילה 25.16

שונות

"שמחת תורה" - הנושא שייך לתרבות הקהילה ומכאן צריך להיות נדון ב"נוף אשדות". יש לקיים שיח משותף על אופי החג.

דירת חבר ז"ל

התקבלה הצעת מזכירות פעילה – המשפחה תפנה את דירת החבר ז"ל. הדירה תשוויך למשפחה המתגוררת בקומה שניה. הדירה בקומה שניה תשוויך בבוא יום ע"י היורשים. עד למועד השיוך הדירה תועמד לרשות הקיבוץ.

הוחלט – אושרה ההצעה המובאת.

משפחה למימוש בניה בקו כחול

המשפחה מבקשת לעבור לקומה ראשונה ע"י בנייה בקו כחול במגרשים הדרומיים שאושרו מחדש ע"י האסיפה. ערעור על מיקום המגרש הוגש וידון בו. תכנון.

פועלים בשני צירים - ציר עקרוני למימוש בנייה בקו כחול לבית אב שמבקש לממש זאת לאחר שיוך, והשני – הנוכחי - הוא כיצד עוזרים למשפחה לפני החלטה על שיוך.

הצעה - המשפחה תקבל את הסכום בטבלת האיזונים - לפי שנות הוותק ובנוסף תקבל תוספת הרחבה אם הרחיבה. המשפחה לא תשוויך את ביתה הנוכחי, תקבל מגרש. והקיבוץ יקדם את המימון בעזרת 'אגדה'.

הוחלט – מאושר קבלת מגרש למשפחה.

רשמה: אתי. ערך: דורון

משולחן עסקי הקהילה

יקיריהם - קבריהם ניראים רע - אז למה להוסיף חטא על פשע?
ההחלטה הקיימת עד היום היא שצוות הנוי איננו מטפל בקברים פרטיים אלא רק בשטח הציבורי ונקיון כללי. במזכירות הפעילה יושבים ארבעה חברים והם שקיבלו את ההחלטה ולכן לא הוגן להפיל את העניין על דורון. לכן הנושא הועבר למועצת הקהילה ושם הוא עבר – ונישאר אופטימיים.

גז - ניהלנו משא ומתן עם חברות פזגז ודור גז בנושא עליות הגז לחימום בלולים והכנסנו בפנים גם את הבלונים האישיים של כל תושבי היישוב (קיבוץ, הרחבה, תושבים וכל השאר) המחיר לבלון 12 ק"ג יעמוד על 116 ₪ לבלון במקום 132 שהיה עד היום. המחיר לבלון 48 ק"ג עומד על 420 ₪ לבלון

מאחר והמחירים של שתי החברות זהים לא מצאנו לנכון להכניס חברה נוספת ליישוב למרות שכל אחד יכול לעשות מה שהוא מחליט לעצמו.
חשוב לומר שאם מבקשים ממכם יותר כסף תודיעו לי ואני אטפל בנושא שכנראה יהיו לו קצת חבלי קליטה.

שבת שלום,

שאל אלתר

לאור דברים שנכתבו בעלונים האחרונים, ויצרו רושם שלא בהכרח תואם את המציאות, מבקש **שאל אלתר** מנהל עסקי הקהילה להבהיר את הדברים כהוייתם:

מצב הנוי - להערכת המבקרים החיצוניים וחלק גדול מחברי אשדות הנוי האשדות יעקב איחוד הוא במצב מצוין וכמעט שאין פינות שלא מטופלות - יותר מכך: הקיבוץ משקיע בנושא הנוי למעלה מחצי מליון ש"ח בשנה, זאת **בנוסף** לחלקנו בתקצוב הנוי של היישוב (ועד מקומי - תקציב שעומד על כ 120 אש"ח שנתית) נושא המים הוא בהחלט בעייתי ויקר, ואנו שואפים להקים חורשות או בוסתנים במקום הדשא הנרחבים, אלא שתהליך זה כמו הרבה תהליכים הוא ארוך וכרוך בהשקעות כספיות גבוהות, ולכן נעשה במידתיות.

גינות הורדים - לא יודע מה זה בדיוק ה DNA של אשדות בנושא הורדים - הכוונה להוריד את הורדים מאחר וצמח זה פשוט לא מתאים לאזור, ולמרות כמויות המים הגדולות יחסית, הורדים ניראים טוב בערך שבועיים בשנה, וב- 50 השבועות הנותרים הם ניראים רע - אפילו דובי מודע לזה, אולי שכת, אולי לא שיתפתי אותו מספיק (בטוח) בקבלת ההחלטה להחליפם.

בית העלמין - את הנוף הנפלא בבית העלמין לא אנחנו ייצרנו ואחזקתו לא הופרטה וגם לא עולה כסף. נושא תחזוקת השירותים בבית העלמין עלה, מאחר שמסיבות של השותפים בבית העלמין, ההשקעה הכספית באחזקתו מאוד לא מספקת וישנם חודשים בשנה, בעיקר לפני פרוץ הגשמים ושלהי הקיץ (התקופה העכשווית) שבת הקברות מתוחזק וניראה רע - וזאת בנוסף שחלקת הילדים מוזנחת - נפטרים שאינם בעלי משפחות בקיבוצים וגם נפטרים שיש להם משפחות בקיבוצים שלא פוקדים את קברי

ועד הנהלה 'נוף אשדות' מ- 21/10/16

<p>רכיבה מתחת לגיל המותר עפ"י החוק- גיל 16.</p> <p>הוחלט: ערוצי התמודדות עם הבעיה:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● באמצעות מערכת החינוך החברתי (בסיוע עמותת 'אור ירוק'). ● לבחון האפשרות החוקית לנתינת דוחות ע"י שוטרי התנועה המתנדבים המקומיים. ● הסמכת ישראל ברקאי להודיע לשוטר הקהילתי על מקרים של רכיבה על המדרכות בניגוד לחוק. ● יצירת תרבות חיים במסגרתה תתבצע פנייה של חבר אל הילד העובר על החוק או אל הוריו. <p>4. <u>דיווח יציאה למכרז השלמת תשתיות.</u></p> <p>שוב, יש הבטחה ליציאה למכרז בראשית השבוע הבא. נקבע פגישת יציאה למכרז ב- 8/11/16, כוונת המועצה שבתוך חודש וחצי ימצא קבלן הזוכה.</p> <p>5. <u>סיור לימודי שלושת הוועדים – ביפעת ובעין דור - 3/11/16</u></p> <p>הסיור מתקיים. מטרתו להרחיב את ההבנה לגבי ניהול ישוב בו משולבים קיבוץ והרחבה. שיח על האתגרים והדרכים להתמודד עימם.</p> <p>6. <u>פגישה עם נציגים מתושבי ההרחבה (בהשתתפות רמי רוה, אסנת מזרחי, לילי כהן)</u></p> <p>נציגי תושבים בהרחבה, הציגו מסמך ובו מספר נושאים שהם מבקשים לטפל בהם. המסמך הוצג ע"י מנהל הקהילה כשהוא ממזין לפי גורמים אחראיים (ועד מקומי, אגודה קהילתית, קיבוץ). התקיים דיון.</p> <p style="text-align: center;">סוף בעמוד הבא</p>	<p>פרוטוקול ועד הנהלה נוף אשדות 7/16 31/10/16</p> <p>משתתפים: שאול אלטר, דורון רוזנבלום, שי אלטר, דקל ערוסי, אלמוג אביעוז, ניב ליש, ישראל ברקאי, תומר מלמוד, יונתן שטיינדל, גדי נחום, אדמית פלג, אמנון גורן</p> <p>סדר היום:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. אישור פרוטוקול 0616 2. מימוש בנייה בכלל מגרשי ההרחבה. 3. אופניים חשמליות- דיון בהצעת צוות תרבות חיים להתמודדות. 4. דיווח יציאה למכרז השלמת תשתיות. 5. סיור לימודי שלושת הוועדים – ביפעת ובעין דור - 3/11/16 6. מפגש עם חברים מההרחבה 7. שונות. <p>דיון והחלטות</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>אישור פרוטוקול 6.16</u> הוחלט: מאשרים את הפרוטוקול. הודגש שוב שיש לקבל תכנית הבראה של מערכת החינוך. תשתיות רחוב גלעד - תתקיים ישיבה בין הקיבוץ והמועצה לטיפול בליקויים. 2. <u>מימוש בנייה בכלל מגרשי ההרחבה</u> בהמשך להחלטת ועד הנהלה הוחלט כי צוות בהרכב – דורון, ניב ורונית איתן יקיים פגישה עם כל אחת מהמשפחות במטרה להבהיר את החשיבות שבמימוש הבנייה. 3. <u>אופניים חשמליות - דיון בהצעת צוות תרבות חיים להתמודדות.</u> הבעיה עימה מבקשת הקהילה להתמודד הנה בעיה לאומית - תאונות דרכים באמצעות אופניים חשמליים,
---	--

ועד 'גוף אשדות' – סוף

החייל הותיק שלא ידע לשיר

הוחלט:

- א. נוצר תהליך חיובי במפגש של התושבים. פעם ראשונה שמעו על התקציב, ואם עוד כמה עשרות משפחות יכנסו למעגל השותפים זה חיובי.
יש להמשיך את הדברים באופן חיובי באופן ענייני ולא אישי.
- ב. תהיה בדיקה של העלויות מול קהילות אחרות.
יוקם צוות מבין חברי ועד ההנהלה יחד עם 2-3 פעילים חדשים מתושבי ההרחבה והקיבוץ שיגבש הצעות לחלופות תקציביות ולהביאם לאסיפה לדין בוועד ההנהלה לקראת גיבוש תקציב 2017.

רשם: גדי נחום
מאשר: ניב ליש
ערך: דורון רוזנבלום

כיכר מלכי ישראל – היום שאחרי

בקופסאות הפח נדלקים נרות הנשמה, להבה אחר להבה כחברבורות על עור נמר שנורה בג'ונגל חלומותיו. עיניו, שכמעט ראו כבש גר עם זאב, תלויות פתאום על קיר הדם בדרך אל הלב.

רוני סומק

המשורר הרוסי הנודע **יבגני יבטושנקי** העביר לקונסוליה ביוסטון בארה"ב שיר שכתב לזכרו של ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל.

לכדורים אין לאום.
מתי יקיץ הקץ על התנקשויות בעולם?
דרכו של חייל ותיק הסתיימה על ידי מכרו הוותיק מעופרת.
לרשע אין לאום,
העדר הטקט גם הוא רשע.
על מסך הטלוויזיה מתחת לגוף המת ריצדו תוצאות מודגשות של משחקי ספורט.
היטלר, שוב, משוטט ליד כל דלת ובראשו רציחות עתידיות.
היטלר – לעתים ערבי, לעתים יהודי לעתים באוקלהומה, לעיתים במוסקבה.
היטלר שוב רוצה להיות פיהרר באוזניים רבות הוא לוחש: 'החלט! רצח! האם אמת היא שבכל ילוד יכול להיוולד פשיסט חדש? האם אמת היא שהיטלר מצוי בתוך כולנו? תני לנו תקוה, המאה העשרים ואחת המאה העשרים, מי את? תא הגזים של תקוותנו.
והוא שוכב, בודד עייף עד מוות מהאחר, ומעמו.
יצחק רבין
החייל הותיק
שלא ידע לשיר,
עם הגוף המת של השיר,
על שפתיו.

נ.ב. יצחק רבין לא ידע לשיר. כששר בפעם הראשונה, נהרג. היה זה שיר של שלום.

תרבות אשדות – עושים קהילה

ומה יהיה לנו :

25.11, ערב שישי "אונרי בן סימון" –

אונרי בן סימון

זמר ושחקן

מגיע גם אלינו להופעה

בלהיטים במגוון שפות

יום שישי 25.11 שעה 21:30

במועדון בית קרפ..

**ישיבה וכיבוד ליד שולחנות
כולנו מגיעים !!!**

23.12, יום שישי

סיור בנצרת לקראת הכריסמס

מדריכה: ראדה בולוס

מחיר למשתתף: 90 ₪.

המחיר כולל: הדרכה, אוטובוס, וכניסות.

פרטים נוספים בהמשך.....

הרשמה אצל עדי במייל

tarbut.ashdot@gmail.com

או בנייד 050-8651943

24.12 מוצ"ש, נר ראשון של חנוכה –

ערב קהילתי.

אני זקוקה למתנדבים לעזרה בהפקת ערב

זה.

המעוניינים מוזמנים לפנות אלי במייל או

בנייד 050-8651943

שבת שלום!

עדי

אז מה היה לנו...

חול המועד סוכות – חג רווי באירועים, בעמק, בחינוך וגם אצלנו בקהילה.

ביום חמישי של חול המועד, ברחבת חדר האוכל נפגשנו לארוחת ערב חברתית עם **סרט ופופקורן**, לא הרבה הגיעו אבל מי שהגיע נהנה מאוד.

במוצ"ש, **"בירה ונסירה" עם שרה'לה שרון** ברחבת חדר האוכל. היה ערב מהנה, משמח, מזג אוויר מצוין, שרה'לה נהדרת כמו תמיד ולסיום מסיבת ריקודים.

תודה רבה לצוות חול המועד סוכות - **שי אורבך, ענת שלם, מאיה אלטר, נועה להב, עדי בן פורת, ארז בן דוד ולירן להב**. כל אחד מהם תרם את חלקו להצלחת אירועים אלו.

טיול מבוגרים – התקיים בשבת מיד לאחר

סוכות. כ-40 משתתפים הגיעו לטיול – הקשיבו, למדו, צחקו, אכלו, הרימו כוס יין, התרגשו וחלקם אף הזילו דמעה.

התגובות לטיול היו מצוינות בעיקר מתחושת היחד שנוצרת בטיולים האלה, מהמפגשים והשיחות במהלך הטיול ובנסיעה באוטובוס.

המטיילים באנדרטה לנופלים במלחמת לבנון השנייה – הר אדיר.

למי ניתנה שמחת תורה

סיכום ארועים

ואז הגיעה תורה של **ברוריה שרון** :
 ...”הסיפור הזה: חגיגות ”שמחת תורה, צריך להיפסק מיידית ולחלוטין!!!
 בינתיים, קבוץ אשדות יעקב אחוד, הוא **הבית שלנו** והבאים לחגוג עמנו הם האורחים שלנו. ואורחים מתנהגים בכבוד לבעלי הבית, על פי דרכם ואמונתם של בעלי הבית וכמו שאני לא אבוא לסופתם בלבוש חשוף, ולא אצא בריקוד בטן, נוכח עיניהם (הבורקות), שלא יעזו לבוא אל ביתי כשהם מייצגים, בשבילי, בעזרת השירים והחולצות שלהם את כל מה שנתעב בעיניי. אני מרגישה עלבון ובושה. עוד יש מקום לבקש סליחה. ולא לשכוח זה הבית שלי, עדיין.”

”כל עוד אנחנו מזמינים את תושבי רמת הגולן וישיבת חיספין”, כותבת **אדמית פלג**, ”לעשות לנו את החג הוא יראה בצלמם ובדמותם! זה מה שהם יודעים! האם זה מה שאנחנו רוצים???”
 ...כשם שמתקיימים מפגשי שיח והסבר בנושא שיוך דירות, חינוך, פנסייה וכו', אני חושבת שצריך לקיים שיח בנושא הזה. בידנו הדבר!!!

כעבור יומים התקבל מסר מאת **הרב זידי** באמצעות ראש המועצה **עידן גרינבאום**:
 הרב מוסר לכולנו שהוא מצטער מאוד על ההפרדה שנכפתה בין גברים ונשים, דבר שלא קיים לדבריו בטבריה או בנווה עובד או במקום אחר בעמק.
 הרב מתייסר, במילים אלה, הוא ביקש שאמסור לכם, על האירועים שהיו ועל כך שלא התערב ועצר אותם. לדבריו הוא עמל בשלושים השנים האחרונות רבות (וכולנו נעיד על כך) על בניית גשר בין חילוניים ודתיים ומכבד כל אדם לפי דרכו ואמונתו.
 אירועים מסוג זה מרחיקים ולא מקרבים, הם עומדים בניגוד גמור לדרכו ולקירוב הלבבות עליו הוא עמל.
 לא נותר לי אלה להצטרף לדברים, חותם עידן.

סוף בעמוד הבא

ארועי ההקפות השניות שהתקיימו במגרש הכדורסל וסיימו את מצעד הימים הנוראים, נראו כלפי חוץ רגועים למדי. נוכחותם של רב המועצה שלמה דידי, מר נסים אלקובי יו"ר המועצה הדתית כנרות, עמוס שושן רב רכס הפוריות כשלצידם ראש המועצה עידן גרינבאום, העניקה לארוע נופך חגיגי, מכובד וחרף מתכנים זרים. דוכנים עם פופקורן ותופינים הלהיבו את הקהל הצעיר, ולקצבה של מוזיקת רקע חסידית, נוצרו מעגלים בכיכובם של נערים מיישיבת חיספין שהניפו את ספרי התורה גבוה לשמים. אלא שלכל מטבע יש שני צדדים, לפחות, והתגובות ביום שלמחרת לימדו אותנו שלא כל הנוצץ- זהב הוא.

גיל אלטר היה הראשון להגיב באתר הקהילה. ”חגיגות שמחת תורה, כתב, הן אירוע יפה ונטול דאגות, רק שמחה. כך לפחות אני חושב...”
 ...יחד עם זאת, מתחת לפני הקרקע, במכוון או שלא, יש דברים שמטרידים את מנוחת. הדבר הצורם ביותר, היא ”עזרת הנשים” שלא נאכפה בצורה אלימה עם כניסה של נשים למתחם המגרש, אבל בנות שרצו לרקוד ולשמות, התבקשו ללכת מחוץ למתחם, באיזור חשוך (כמה סמלי) והרחק מהציבור ומערכת ההגברה. דבר נוסף, שאולי צריך להכיר ו/או להבחין בפרטים מסוימים כדי לראות אותו הוא ”רוח” חלק מהשירים ו/או המשתתפים...”

”הי גיל”, הגיבה **אפרת ירום-ראובני** (תושבת אשדות) ”תודה על מה שכתבת, אני מזדהה עם כל מילה. כשקראתי לפני כמה ימים ב”דיעות הקיבוץ” שלפני שנתיים ההפרדה אצלנו במגרש נעשתה ע”י פרגוד (!) חשבת זו טעות אבל כשהבנתי שגם השנה ההקפות יהיו במתכונת דומה אפילו לא חשבת להגיע עם הילדים. אני מאד מכבדת את המסורת שבינינו וסבורה שאפשר היה לשמור על מסורת חג שמחת התורה ועדיין למצוא דרך מכבדת יותר לחגוג כולנו יחד.”

למי ניתנה שמחת תורה - סוף

אשדות יעקב איחוד

צדכונים מהדור צעיר

מתחריט מ.ה.פ.

דקל איתן

עוז גורן

רם הראל

שני מלמוד

מתאייס מ.ה.פ.

אוריה אופיר

תו איתן

דין לוי

שיהיה בהצלחה במסלולכם החדש, שיהיו לכם שנים מדהימות, שתיקחו את התקופה כחוויה מעצימה, קחו בקלות. והכי חשוב שמרו על עצמכם.....

מתראים איתכם ואחזים לכם כאן

בית.....

הדור הצעיר

ובית אשדות יעקב איחוד

כעורך עלון וכמי שנכח בארוע ההקפות, פניתי לארנון גבאי לבקש את התיחסותו לארועי תשרי בכלל, ולשמחת תורה בפרט. בתחילה נטה להשיב בחיוב להצעת הראיון, אך בהמשך חזר בו וכתב לי בהודעת ווטסאפ את השורות הבאות: "במחשבה שניה החלטתי לא להתראיין בשל חלוקי הדעות והרעש שנוצר סביב שמחת תורה. המטרה הייתה לשמח, לקרב לבבות, לאחד ולא ליצור מריבות..."

לגבי חגי תשרי בכלל, נוכחות מרשימה בתוך בית הכנסת ומחוצה לו וכולם נהנו מהתפילות, במיוחד מכיפור, גם בזכות החברה שמגיעים מירושלים להעביר ולנהל את התפילות. תודה רבה והמשך ערב טוב". ביקשתי לדעת מארנון האם הופתע מעוצמת התגובות להקפות שמחת תורה, אך על כך לא השיב.

ערך: אבנרון

וְאֹו – מה עושים?

הרהורים על תרבות בקיבוץ 2016 - יונתן אלטר

שאחיותן רופפת. אין הם מודעים דיים לעובדה שבשנים האחרונות צמח דור צעיר שיש לו שפה תרבותית אחרת, קודים אחרים של התנהגות ושאיפות חדשות המושפעות מסביבת הגידול שלו” (על דור ה - Y מתוך ויקיפדיה – בהמשך):

הבאתי את זה כי זה מסביר במשהו את המצב. זה קצת מנחם כי זה אומר לי: זה לא אתה. זה הם. ויחד עם זה, אני מרגיש שכולנו צריכים להיות שותפים, לקחת אחריות על המצב החדש הזה.

נוסיף לזה את העובדה שאנחנו ורוב הקיבוצים היום, קהילה הטרונגנית, מגוונת המגיעה ממקורות שונים, קהילה שחלקים ממנה מבקשים לבטל את ועדת התרבות, והנה לך קהילה המחפשת דרכים לחיות יחד חיים של איכות ושל משמעות קהילה הזקוקה **לאיזון אחר** בין ההסדרים לבין מערכות היחסים וחיי הרוח.”

וְאֹו – מה עושים?

ב- 10 השנים האחרונות יצא לי להשתתף בצוותים שדנו בשאלה **תרבות בקיבוץ** – לאן? ולא יצאנו עם תשובות.

אז מה נעשה?

בואו נבדוק מה עושים אצלנו כשיש בעיות מורכבות וחדשות?

קליטה: עשרות שנים קלטנו חברים חדשים לקיבוץ בצורה מסויימת ופתאום... זה נהיה לא נכון, לא רלוונטי ואז יצרה המזכירות צוות שישב כמה חודשים עם עצמו ועם יועץ חיזוני, נפגש עם עורך דין, התפתל, והתפלפל עד שהוציא מסמך מוסכם ואפשרי לקליטת חברים חדשים. והביא לאישור האסיפה וישב עם המועמדים לקליטה ועדכן ויצר מצע לקליטה.

תקציבים וסיבסודים: לשינוי שהתקבל לפני 15 שנה היה נחוץ עדכון, בהתחלה ניסו לעדכן, תוך כדי תנועה, בשוטף, כשראו שזה לא הולך יצר דורון צוות הטרונגני עם נציגי

סוף בעמוד הבא

לאור אי ההצלחה של ערב ראש השנה הקיבוצי 2016;

לאור ההצלחה הגדולה של ערב יום כיפור הפנימי, שזכה לתשבחות מכל משתתפיו, אך נכשלי בעובדה שהגיל הממוצע של משתתפיו היה 70;

לאור העובדה שבבית הכנסת של כיפור היו יותר משתתפים מאשר בטקס יום כיפור הקיבוצי;

לאור ביטול יום הגבר בגלל מיעוט נרשמים ומיעוט המשתתפים בסיור הסליחות הקיבוצי בצפת;

לאור מיעוט החברים שנענה לבנייה וקישוט הסוכה הציבורית;

לאור העובדה שדודו פונדק מפיק בהתנדבות את חג הסוכות למעלה מ- 40 שנה;

לאור העובדה שברוריה שרון, אף היא פנסיונרית שעברה גיל 70, מפיקה בהתנדבות את יום כיפור ואת יום השואה כבר שנים רבות;

לאור העובדה שאני ובני דורי בוחרים לא להשתתף במסיבת פורים הקיבוצית (בגלל עוצמת המוזיקה, סוג המוזיקה ורמת האלכוהול);

לאור חג שמחת תורה והתגובות שעורר;

כל אלה הביאו אותי להרהורים על עתיד התרבות בקיבוץ.

ואז נתקלתי בציטוט מתוך "דור ה Y בישראל" מאת פרופסור עוז אלמוג וד"ר תמר אלמוג שלא נכתב על הקיבוץ ויחד עם זה, מאד רלוונטי, בעיני:

" אנחנו חיים כיום בתקופת מעבר, בעידן דמדומים שבו מוסכמות ומבנים ארוכי שנים כבר אינם מתאימים כבעבר, וגדל הצורך בבניית מערכות מעודכנות המותאמות לרוח הזמן. גופים וארגונים ציבוריים ופרטיים מגששים דרכם לעתיד, בודקים אפשרויות, מתנסים, טועים ומתקנים תוך כדי תנועה. רבים ממקבלי ההחלטות ברמה האסטרטגית, מעצבים מדיניות המושתת על אקסיומות חברתיות

וְאֵו – מה עושים? - סוף

במחשב ויישומיו המקובלים, כמו גם דור זה מאופין כחסר יזמה יחסית לדורות הקודמים, אך עם מוכנות גבוהה ללמוד נושאים חדשים.

- להבדיל מהדורות התעסוקתיים הקודמים, בני הדור הזה אינם מוכנים לוותר על חיי משפחה לטובת קידום בעבודה, הביטחון התעסוקתי לא מדורג אצלם במקום גבוה, ואינם רוצים לקחת אחריות בעבודה אם הדבר ידרוש מהם להשקיע בכך מאמץ רב. על פי מחקר שפורסם בניו יורק טיימס, אמריקאים שנולדו בשנות ה-80 עוזבים בגיל מאוחר את בית הוריהם, שליש מהם עוברים דירה בכל שנה ו-40% מהם חוזרים לבית ההורים לפחות פעם אחת. כמו כן הם עוברים בממוצע שבע עבודות עד גיל 30, כשני שלישים חיים עם בן זוג בלי להתחתן, ואלו שבחרים להתחתן עושים זאת מאוחר מאי פעם. על פי מחקרים אחרים, אחד המאפיינים העיקריים של הדור הוא עיסוק עצמי מוגבר, הגובל לעתים בנרקיסזם.

שבת שלום,

יונתן אלתר

פלחי הקיבוץ שישב במשך כמה חודשים, עם מנחה חיצוני ועסק ביצירת תכנית חברתית כלכלית של הקיבוץ לשנים הקרובות, דיברו, התווכחו, דנו ולבסוף הוציאו מסמך המקובל על דעת המשתתפים שאושר בהנהלה הרחבה של הקיבוץ ולאחר מכן באסיפת הקיבוץ. ואפשר לעבוד.

שיוך זירות כני"ל, נקבע צוות שישב כמה שנים עם ייעוץ חיצוני, עם עורך דין, נפגש עם החברים והנה אנחנו בישורת האחרונה.

חינוך: המערכת גדלה מאד, הצרכים השתנו, מה שהיה במשך עשרת שנים, כל כך מתאים, כל כך יפה, מקור לגאווה – דורש עדכון. הוקמו צוותים, הובאו יועצים חיצוניים. ובימים אלו מתקיימים תהליכי התייעצות מערכתיים, דיאלוג מערכת/הורים בהנחיית יועצת ארגונית חיצונית.

כך, כנראה צריך לעשות גם בתחום התרבות: לאסוף נציגי מרכיבי הישוב, להיפגש עם איש מקצוע, לדבר, לחשוב, ליצור, לצאת מהקופסא, לחזור אליה... לנסות, להתנסות. רק כך אולי נמצא דרך אפשרית לחיי חברה ותרבות בישוב שלנו.

דור ה-Y (מתוך ויקיפדיה)

- **דור ה-Y**, הוא כינוי לדור אשר נולד בעולם המערבי לאחר דור ה-X. לרוב הכוונה לגל דמוגרפי של אלו שנולדו במהלך שנות ה-80 ושנות ה-90. דור ה-Y הם בעיקר ילדיהם של דור הבייבי בומרס, ילידי שנות ה-50 ותחילת שנות ה-60. דור ה-Y, במיוחד במערב, גדל לתוך ההאצה בפיתוחים הטכנולוגיים בתחום המחשבים, האינטרנט והסלולר והוא בעל נגישות לכלים ואמצעי תקשורת מתקדמים. מאפיינים תעסוקתיים של דור ה-Y הם יכולת ונכונות לעבודת צוות ועבודה בקבוצות, יכולת לפזר קשב ולטפל במקביל בשני נושאים לפחות. רובם בעלי מיומנות טכנולוגית ויכולת לימוד מהירה של מכשירים חדשים. שליטה מלאה

אח פגישה שכזו...

להתראיין (אפשר שקרבתו לעולם המים מסבירה זאת), היה גם הוא על תקן ילד חוץ בכיתות הצעירות משם המשיך לבית הספר הימי בעכו. המראיין היה לא אחר ממפקד יחידת הצוללות לשעבר תא"ל ד"ר ישראל לשם מאשדות מאוחד. (בגורדיה של הקצינים הבכירים יש לכלול את תא"ל אלכס פארן שהיה איש מחלקת הרכש) בראיון המעניין סיפר מיכה רם על חלקו בהכנסת ספינות הטילים, בעת שהיה מפקד החיל.

נפרדנו באיחולי שנה טובה. אז שנה טוב אשדותיים.

נילי שץ

אהרלה ויוסי נוימן

בחול המועד סוכות, 22 אוקטובר חגג מחזור י"ד למניין מחזורי אשדות יומולדת 75. המחזור כולל את **יואב וברוריה שרון, תרצה ואפרים היימן, עמית לבני, אהרלה הדר, עמי שושני** ועוד רבים וטובים, שגדלו באשדות של טרם הפילוג וגם אחריו.

המוני בני הכיתה, כ-80 במספר (כולל ילדי חוץ!) הגיעו עמוסי כל טוב וגדשו את המועדון במאוחד, כפי שמדווחת בת הכיתה **נילי שץ**, שכרגיל היתה הרוח החיה, המארגנת והמחבקת.

נכנסנו לכיתה אלף בשנת 49, נזכר אהרלה הדר, כשסיימנו כיתה גימל, בקיץ 51 ארע הפילוג הגדול, ובכיתה ד' כבר היינו בכיתות נפרדות שכל אחת מנתה כ-25 ילד, כולם ילידי שנת 1941, בהם אברמיק גולדברג ז"ל המכונה "טופלה", נתן גור, חיים שפירא ז"ל ולאח עווד. מאחר ובאשדות היה בית ספר עממי, ורצו שיהיו בו הרבה ילדים, על מנת להקטין את העומס התקציבי, קלטו המון ילדי חוץ. אחד מאותם ילדי חוץ, שהיו לעיתים כמחצית מילדי הכיתה, היה יוסי נוימן, יוצא מעברת פרדס כץ, שהצטרף בסוף כיתה ח' למחנה עבודה בקיבוץ והחליט להשאר ללמוד פה. בסיום לימודיו התגייס לצנחנים, שב לקיבוץ, ומאוחר יותר יצא ללימודים בוינגייט וריכז את אגף הספורט של עיריית ירושלים. אלמלא הגעתי לאשדות, סיפר נוימן במפגש, היה נחרץ גורלי להתגולל ברחובות ולהפוך לקרימינל, ובגללנו אפשר שמדינת ישראל 'הפסידה' משפחת פשע פוטנציאלית. שכונת בית הספר של אותם ימים, שאיכלסה ילדים מכיתה א' ועד י"ב השתרעה על שטח גדול למדי, שכולל בין השאר את מבני הסטודנטים של היום.

המפגש הנוסטלגי כלל ברכות, הופעת סטנדאפ קומדי בכיכובו של (האחד והיחיד) אהרלה הדר, שירים רוסיים בליווי אקורדיונו של עלי קדם והרבה שולחנות עמוסים כל טוב.

במסגרת הקינוחים התקיים ראיון עם האלוף מיכה רם, מפקד חיל הים בשנים 89-1982. רם שהקפיד במשך שנים שלא

חבר קיבוץ 2016 - מי אני?

דברים של מישהו אחר - קיצץ והביא יונתן אלטר

את תהליך ההרס והבנייה - סובל סבל רב, וצאצאיו – מגיעים אל הנחלה. אז מה צריך לעשות? ד"ר עמי כהנא מציע: "... צריך לחשוב, לתכנן את עתידנו במילים ברורות ומשם את דרכנו, שכן ללא אלה נשחית את כוחנו על מלחמות בטחנות רוח, אמיתיות או מדומות. ובמילותיה של הדוכסית לאליס: "כשהכוונה צלולה, הצלילים מתכוונים מאליהם".

ד"ר עמי כהנא מכפר עזה ("ידיעות הקיבוץ" 14.10.13) משתמש בציטוט מתוך "אליס בארץ הפלאות" כדי לתאר את מצב חבר הקיבוץ של 2016. "אלוהים! כמה הכל מוזר היום!... מעניין אם החליפו אותי בלילה. רגע, אנסה להיזכר: האם זאת אני שהתעוררתי בבוקר? נדמה לי שאני זוכרת שהרגשתי קצת אחרת. אבל אם אין זו אני, נשאלת השאלה הגדולה: מי אני בשם האלוהים? אה זאת החידה הגדולה" לאחר הציטוט מתאר ד"ר עמי כהנא את חבר הקיבוץ לפי ראות עיניו:

"מי אני? חבר קיבוץ של פעם שחי בהווה משתנה וצועד לעבר עתיד לא ברור.

אני יודע ואני רוצה לשתף אתכם בהכרה זו – שהקיבוץ, כל קיבוץ, נמצא בעת הזאת בשלב מעבר, גם אם למי מכם נדמה אחרת. כמו בשלב המוכר להורים לנער מתבגר, השינויים הפיזיולוגיים, המנטאליים, המיניים והחברתיים המתרחשים בפרק זמן קצר יחסית של שנתיים שלוש מוציאים את כולם מהאיפוס. הזהות אינה ברורה, היחסים עם "העצמי" ועם הסביבה עוברים הרס ובנייה מחדש, ומה שנותר לכולם הוא להמתין בסבלנות להגיע אל היעד, כלומר לאדם בוגר ומאוזן ובמינימום סבל.

לעומת שנתיים שלוש אצל הנער המתבגר בקיבוץ, שלב המעבר שלנו מוכפל פי עשרה, עשרים- שלושים שנה, כי אלו שנות דור, ולעולם בתהליכי שינוי משמעותיים, דור המדבר העובר

ארכיון אשדות יעקב איחוד

"רוח כנופיות"

מדברים רבות על מצב האי-שקט אצל ילדים בבתי הספר בימינו. להלן כתבה שהופיעה ביומן 337 ב-24.2.1937, שמנתחת כיצד השפיעו מאורעות 1936 על ילדי אשדות יעקב. אז הילדים השתתפו בחיפוש אחר תרמילים של כדורים שנורו מרובים. היום לכל ילד יש פלאפון שמחפשים בתוכו ללא הרף. 80 שנה אחרי המאורעות, ההורים והמורים מודאגים באותה המידה. אפשר לקרוא לזה חוק הדאגה של המורים ואילו עם הזמן רק "התפאורה" מסביב משתנה.

שבת שלום,

שאול ינאי

משיחת הורי ילדי ביה"ס

ביום ה' שעבר התקיימה שיחת הורי ילדי ביה"ס. כוונת העובדים בדבריהם לא היתה מסירת דו"ח מפורט על חצי שנת לימודים ומהלך העבודה אלא הערכה כללית וניתוח מצב הילדים בראשית השנה. מה היו הדברים העקריים שעמדו בפניהם בחצי שנה זו ומה המצב עכשיו. פתחה בשיחה רבקה בניתוח השפעת המאורעות על ילדינו:

לא אתעכב עכשיו על השנה הקודמת ומה הירושה שהשאירה לנו לשנה זו, אולם על מה שאנו מוכרחים לעמוד – מה היתה השפעת המאורעות על ילדינו ומה היתה דמות הילד שלנו בראשית שנת העבודה. מתוך כך נוכל להבין מה היו הדברים שעמדו בפנינו, לקראת מה היינו צריכים לאמץ את כוחותינו ועל מה צריך היה להניח את הדגש.

איני יודעת איך השפיעו המאורעות על ילדי משקים אחרים, אולם עד כמה שהתעניינתי בדבר, מעטים המקומות שהשפעה היתה כזאת כמו על ילדינו. יותר מדי קרובים היו הילדים אל כל מה שהתרחש. החפירות בתוך החצר שלהם. המשמרות בתוך ביתם. היריות

התכופות, השכיבה הממושכת תחת המיטה, פרישת השמיכה תחת המיטה עם בוא הערב מתוך התכוננות להגנה עצמית, ההתקפות הקשות על גשר.

ההשתתפות הפעילה בחיפושים אחר התרמילים אחרי כל התקפה, הפגישה הקרובה עם החיילים – כל אלה הוציא אותם עד כדי כך מכל מסלול עד שלא נותרה אצלם כמעט כל חוויה אחרת, שום עניין אחר. כל דרך המחשבה, הכל היה רווי רוח כנופיות, יריות, התנפלויות. זה בטבע בדמם. כל האינסטינקטים התעוררו. פראות פנימית, חוסר שקט ושלווה נפשית. דבר זה השתקף בכל שטחי חייהם. הדבר הקיף כמעט את כולם כקטנים כגדולים. הילד לא יכול היה לעבוד כי יד אחת הרי מוכרחה להחזיק ב'שלח' – במקל, ולירות 'פיף-פאף'. לא יכלו שני ילדים להפגש יחד מבלי להיהפך מיד לכנופיה, למשטרה. המקלות והאבנים לא יצאו מהידיים והקריאות של 'פיף-פאף' לא פסקו מלהישמע בחצר הבית.

ואשר ללימודים – נדהמתי להיפגש עם העובדה שמקצועות לימודיים כאלה, אשר קודם כל כך עניינו אותם והיו אהובים עליהם – הם איבדו כל עניין בהם. לא נשאר אף מקצוע שיהיה אהוב. לא היתה כל סבלנות להקשיב, לקרוא בספר, פיזור נפשי מלא.

הדבר עורר דאגה רבה. צריכים היינו לאחוז באמצעים. ראשית מוכרחים היינו ליצור מצב של עימות בין הילדים ובין המחנכים. לא היתה ברירה אחרת מאשר להשמיע בלי סוף איסורים שקודם התנגדנו לכך. ניסינו להסביר להם ולהשפיע עליהם ושיבינו את ההשפעה שכל זה משפיע על החברה. הסברנו שאמנם אנו מגנים על עצמנו אבל אנו מוכרחים לעשות זאת, לחנך עצמנו להגנה עצמית אבל אף אחד מאיתנו אינו מתכוון להיהפך לאיש כנופיה ושודד. אנו ממשיכים

סוף בעמוד הבא

ארכיון - סוף

נר נשמה חודש נובמבר

כ"ד חשון תש"ב	14.11.1941	פישל	פדלוצקי
ג' כסלו תשנ"ג	12.11.1942	גולדה	לייבוויץ
ה' חשון תשי"ב	4.11.1951	יצחק	ענבי
ט"ז כסלו תשי"ז	20.11.1956	זאב	קרפ
י"ח כסלו תשי"ז	22.11.1956	יחיאל	שוורץ
ב' כסלו תשכ"ז	15.11.1966	מרים	לפקוביץ
ב' כסלו תשל"א	12.11.1969	אריה	ניב
י"ח כסלו תשל"ל	28.11.1969	טל	פלג
י"ט חשון תשל"א	18.11.1970	משה	ברקאי
ט' כסלו תשל"ב	27.11.1971	שמעון	וולודרסקי
י"ב כסלו תשל"ג	12.11.1972	משה	גור
כ"ז חשון תשמ"ג	8.11.1982	יעקב	זק
ח' כסלו תשמ"ג	24.11.1982	אורי	מלמוד
כ"ו חשון תשמ"ט	6.11.1988	אבישלום	שניפר
י"ח חשון תשנ"ו	10.11.1995	שמעון	וקנין
כ"ט חשון תשנ"ז	12.11.1996	ציפורה	בן-יהודה
ה' כסלו תשנ"ז	16.11.1996	איילה	שפירא
ט' כסלו תשנ"ט	28.11.1998	נחום	שיפר
ט"ו כסלו תשס"ב	30.11.2001	דוד	פרצ'יק
ד' כסלו תשס"ה	17.11.2004	צבי	פז
ו' כסלו תשע"ו	18.11.2015	שרה	קפלן

פרטים על כל אחד מהנפטרים ניתן לקרוא באתר
ההנצחה של אשדות איחוד באינטרנט

חיים אחרים בעבודה ובחברה. הראיתי להם עד כמה הם התרגלו כבר באבן ובמקל ואינם מרגישים כלל שתוך כדי משחק הם באמת פוגעים איש ברעהו ואם לא יפסיקו זאת מיד יקשה עליהם להיגמל מזה אחר כך.

הפסקנו את הביקור אצל החיילים. אספותינו היו מלאות 'אסור ואסור' וכל כך קשה היה הדבר גם לנו גם לילדים.

דבר שני, חשוב יותר מהראשון, השתדלנו לתקוף אותם מיד בלימודים, ליצור סביבם עניין מלא. התכנסות לעבודה נמרצת. אבל זה לא היה קל. ובכן, הדרכים שצריכים היינו לאחוז בהם היו: הפסקת המשחקים הללו, תוכן ועניין רב בלימודים, מאבק בחוסר הסדר ובמהפכה בחדר האוכל. יצירת אווירת עבודה.

שאל ינאי

כבוד ובדק דור ורד
ורד, ורד, ורד
זה הזמן להתעשת,
שתול במרכז קיבוץ
מטופח, מושקה, ורד
פעם בשנה מייחלים
חרף פרח לירח ריח
אפילו ניטעת כאן
על חגורת סף מדבר.

אברהמיק חזן

אסון הכרמל הראשון

ובעלון הקיבוץ נכתב: "בקבר אחים כונסו שתי גופותיהם הרצוצות של מנחם ושמוליק בעוד מיכאל עוד התאבק עם מר המוות בביה"ח בחיפה. עוד נותח. כעבור ימים אחדים הוכרע גם זה הגוף המוצק, והובל לקברות על יד השניים, על גבעה הצופה פני ירדן". הסתבר שהשלושה: שמואל, מיכאל ומנחם, היו ההרוגים הראשונים של גשר".

בעקבות האסון הכבד הוחלט באסיפת הקיבוץ על הקמת **בית-תרבות** לזכרם של השלושה, אלא שהקמת המבנה נדחתה פעם אחר פעם עקב אילוצים תקציביים או בטחוניים, ואבן הפינה הונחה רק בפברואר 1939. לכבוד חנוכת בית-התרבות, יצא לאור ספר זיכרון ובו כתבו כמה חברים על ההרוגים וגם על הבית החדש שתהיה בו ספריה, עיתונים וגם רדיו ופטיפון. המשורר משה בסוק כתב שיר תפילה בן 3 בתים "על כנפיים ששמחו לצמוח ולא הגביהו עוף, על גיל, אשר המריא לשמוח וצנח ערוף"...

בהמשך מדווח החבר קדיש נמרי על קורות הבית אותו תיכנן האדריכל הידוע יוסף אידלמן- תוכנית בעלת מעוף המתאימה לחברה גדולה ומתפתחת. חשבו שיצליחו לגייס כספים מבני משפחות בחו"ל, אך העלו חרס בידם. והיו מחשבות שצריך מבנה שיתאים לאקלים החם של העמק. לבסוף בנו מה שבנו, בהתאם לתקציב.

עם חנוכת בית-התרבות, יצא לאור ספר זיכרון ובו כתבו כמה חברים על ההרוגים, כמו גם על הבית החדש שתהיה בו ספריה, עיתונים, רדיו ואפילו פטיפון עם תקליטים. "מן הראוי, כתב י. קלויר, "שארוע חנוכת בית התרבות יוֹחַג ברוב עם ובלב שמח, אולם ימינו אלה ומערכותיהם הקשות מחייבים מעשים בלחש ובצנעה, תוך אמונה פנימית כי ישוב זה או אחר, חדש כוותיק, תהפכנה לסלע בקרקע המולדת, אשר כל רוח רעה וכל כוח זר לא תזיזנו". מעל דלת הכניסה הצפונית לארכיון הוצב לוח נחושת פרי יצירתו של **מאיר נחושתן**

המשך בעמוד הבא

ב-18 לאוגוסט שנת 1932 ארע אסון כבד לאנשי קבוצת משק גשר. משאית שהובילה ציוד לקייטנת הילדים בכרמל התהפכה, ושלושה מנוסעיה נהרגו. מן הנכתב ביומני משק גשר אנו למדים שלאחר שנפרק ממנה הציוד, החלה המשאית בירידה מהכרמל, ואז ארעה כנראה תקלה במעצור כתוצאה ממנו ירד הרכב מהכביש והתדרדר אל אחד הוואדיות שבצלע הכרמל והתרסק לרסיסים. קולות הנפץ הזעיקו עוברים ושבים בסביבה שהחלו לחפש אחר האנשים ומצאו אותם זרוקים ורחוקים אחד מהשני. מנחם ושמוליק נהרגו במקום ואילו מיכאל, שהיה פצוע אנוש, הובהל אל בית-החולים שבעיר שם מת כעבור יומים. את בשורת האיום העביר אחד מחברי הנהלת נהריים לדוידקה נמרי, זמן קצר לפני שהחלה אסיפת הקיבוץ. דוידקה ההמום חלק את המידע עם אברהם (כנראה אברהם שכטר) והשניים החליטו ש'לא להכביד על הלבבות'. וסיפרו למסובים שהרכב התדרדר ו-3 החברים נפצעו קשה.

מתאר בזכרונותיו הבהירים **עזריאל זאבי**: "חמישה חברים יצאו לחיפה לסידורים שונים באוטו משא שרכש משק גשר בתחילת שנות ה-30. בתא הנהג ישבו שני חברים- הנהג המתלמד שלנו וחבר משק יגור בעל רישיון נהיגה. שלושת החברים האחרים ישבו בארגז המשאית. ברדתם מהכרמל התדרדר האוטו בשטח 'הדר הכרמל' לתחומו של ואדי שחצה את הדר. שלושת החברים בני קבוצת 'אחדות' הירושלמית, שישבו בארגז המשאית ניספו. השלושה היו – **מנחם יפה** נשוי ללאה בובשובר ואב לילדה, **שמוליק אוסקובסקי** (סלוניים) ו**מיכאל בן דוד** (גלמן) שניהם רווקים. ההלם היכה את החברים בתדהמה. הדבר ממש הקפיא את הכל. פחדנו להסתכל איש בעיני חברו. לא היה כח ורצון להתחיל בעבודה, לא היה רצון להכין אוכל ולא רצון לאכול. השירה והנגינה פסקו, העליצות וההתדברות שהיו רגילים אצלנו, נעלמו לחודשים רבים. החללים הובאו לקבורה בגשר ומצבה משותפת הוקמה על קבר האחים". עד כאן תאורו של זאבי.

אסון הכרמל הראשון - המשך

שקראה לבנה **שמואל** על שמו של אוסקובסקי, ואחרונה **אלה** זיין שקראה לבנה **מיכאל** על שמו של מיכאל בן דוד. אף לא אחד מהשלושה זכה להאריך ימים וכולם מתו בגילאי הביניים ממחלה ממארת (עמליה סבורה שמפחד עין הרע, נכון היה להנציחם על חלקות שדה).

היתה זו כיתה שרובה בנים, מתארת עמליה זיין, שהעמיקה חקור, רבים מהם שובבים ורק שתי בנות ובהן דיצה, לימים רעייתו של אריק קורן.

דור ההמשך שלא שפר מזלו

מיכאל זיין שכינויו היה מיכאל'ה נולד עם פגם בעיניו הקרוי 'עיוורון לילה', אותו קיבל בתורשה מסבו- סבא אלכסנדר, ולכן לא היה יכול לשחק עם החבר'ה במשחקים הליליים. לאחר שחזרו מהפינוי בקיבוץ יגור, בימי מלחמת השחרור, החליט מיכאל להצטרף אל חברת הנוער " שרובה היו נערים ניצולי שואה. הוא העתיק את מיטתו ואקורדיונו אל הביתנים שלהם והיה מבסוט עד הגג. למרות שהפגם בעיניו יכול היה להעניק לו פטור משרות צבאי, הוא העדיף לא לדווח עליו, ויצא יחד עם החבר'ה לטירונות ובהמשך לשלי"ת בקיבוץ כפר סאלד שבגליל. באותו זמן ארע הפילוג באשדות יעקב. חלק מאותה חבורה של נוער " החליט להישאר בכפר סאלד, והיו בודדים שחזרו לאשדות מאוחד, ובהם חברו הטוב יוסי פילצקי שנהרג במלחמת 6 הימים בכיבוש רמת הגולן. מיכאל עצמו חזר להוריו שנשארו באשדות איחוד. במקביל לעבודתו בכרם, המשיך בלימודו על האקורדיון, ואסף סביבו חבורת מנגנים שניגנה בחתונות בעיקר. הנגינה היתה עבורו הדבר הכי משמעותי. התחתן עם עמליה ונולדו להם 3 ילדים. מיכאל נפטר בגיל 65 ממחלת הסרטן ונקבר באשדות ליד הוריו.

המשך בעמוד הבא

ז"ל ובו ריקוע של 3 רימונים שהתרסקו וגרגיריהם נשפכים ארצה- רמז לשלושה שניספו. כ- 70 שנים מאוחר יותר, בשנת 2010 צורפה אליה גם עבודתו של **נחום גוטמן** אשר היה נשוי לדורה, אחותו של מנחם יפה ז"ל, מהרוגי התאונה (הפרטים בהמשך).

אודות השלושה נכתבו רשימות רבות:

על מנחם יפה נכתב שהיה זקוף-קומה, בהיר נפש, ובעל גוף בריא, שחברים נהנו לראותו קופץ מהסלעים אל תוך הירדן הגועש וחוצה בקלילות את הזרם העז בנהר. יפה נענה לקריאתו הראשונה של טרומפלדור ועלה לגליל, ולכן קרובי משפחתו בחו"ל טעו לחשוב שהוא נפל בתל חי. בן 31 במותו.

על **שמואל אוסקובסקי** שכינויו היה סלונים, ע"ש העיירה ממנה הגיע, נכתב שהיה צוהל ומצהיל בשמחתו את כל המסובב. הצטרף כפעיל לנוער המפלגתי של "פועלי ציון" ועם עלותו ארצה הצטרף לפלוגת גידרו המייבשת ביצות בעמק יזרעאל ואח"כ בסביבות חיפה. היה מן הראשונים שהצטרף אל מפעל החשמל של רוטנברג בנהריים, והיה עובד במסירות בכל מקום בו הוא נחוץ. בן 27 במותו.

על **מיכאל (גלמן) בן-דוד** נכתב שהיה איש מידות, שופע און, טיפוס מובהק של חלוץ. איש תוסס, מרעים בקולו, משכנע, מטיף, וראשון שנוטה שכם. ב'גשר' הוא מוצא כר נרחב ליצריו המשקיים, בפלחה, במטעים ובחידושי המצאותיו להקלת העבודה, בשדה ובחצר. היה מייחד שעות לקריאת ספר עברי. כולם היו בטוחים שחוסנו הגופני יאפשר לו להלחם, אך לאחר עינויים אל-אנושיים יצאה נשמתו. בן 29 היה במותו.

בעת ההיא היו 3 חברות אשדות יעקב בחודשי הריון האחרונים, וההחלטה להעניק לבנים הנולדים את שמות החללים, היתה כמו מובנת מאליה. ראשונה ללדת היתה **מרי עמלי** שקראה לבנה **מנחם** ע"ש מנחם יפה. אחריה ילדה **מרים רזניק-ארז**

אסון הכרמל הראשון - המשך

מסגרת התמונה, ניקיתי והבאתי אל "מועדון היצירה", ולשמחתה של ברכה זולטי ששמעה ממני את הסיפור, תליתי אותה ליד היציקה של הרימונים.

אלא שכאשר הסתכל יונתן בשימת לב יתרה, על שתי היצירות, נוכח לדעת שלבד מהעובדה שבשתייהן מופיעים שלושה רימונים - הן לא ממש דומות, ועלה בו 'חשד' לאמיתות הסיפור.

כתבתי ב-google 'רימונים נחום גוטמן', מתאר יונתן ואז מופיעה הליטוגרפיה ההיא עם השם "רימונים בצפת". השם הזה לא תאם לסיפור וחיזק בי את חשד שמהו פה לא מדויק. כדי לאמת או להפריך את החשד, פנה יונתן למוזיאון נחום גוטמן וכתב להם שבקיבוצו מסתובבת אגדה שהציור שבראש העמוד צוייר לזכר שלושה מחברי הקיבוץ שנהרגו בתאונה, כשאחד הנספים היה מנחם יפה, גיסו של נחום גוטמן. כעבור מספר שעות צילצל אליו חמי גוטמן, בנו של נחום גוטמן (פרופסור לביוכימיה באוניברסיטת תל-אביב) שאישר שמנחם יפה ז"ל הוא גיסו של נחום גוטמן. אביו נחום, כך הסביר, התחתן ב- 1928 עם דורה אחותו של מנחם יפה, ויותר מזה - שמו חמי, הוא קיצור של מנחם, כלומר הוא שנולד ב- 1936 קרוי על שם מנחם יפה שנהרג ב- 1932. ואז שאל יונתן את חמי אם ידוע לו שהתמונה של הרימונים צויירה לזכר התאונה. חמי אמר שלא ידוע לו, וגם לא נראה לו שזה נכון. יחד עם זה ביקש שלא אקלקל את הסיפור היפה הזה, ואף הבטיח לשלוח אלי תמונות...

סקרנותו של יונתן גברה ואז ניגש לארכיון שם מצא תעוד מסודר של האירועים הקשורים בתאונה (בעלון משק גשר 165) הכולל תובנות הנוגעות לקדושת החיים וערך האדם. אין ספק שאסון הכרמל, בעיקר כשמדובר באובדן משולש, הוא תחנת מוצא משמעותית בעיסוק בנושא המוות והשלכותיו על חיי היומיום.

סוף בעמוד הבא

שמוליק ארז צמח וגדל לחבר אחראי ורציני והיה גם מרכז משק באשדות מאוחד. היה ממנהיגי דור ההמשך בקיבוצו. בהמשך התחתן עם מיכל, אם ילדיו (אח"כ התגרש ממנה). לימים חלה במחלת הסרטן ונקבר באשדות.

מנחם עמלי התחתן עם דבורה בת גבעת חיים איחוד, לשם עבר עם משפחתו. הוא עבד בביהח"ר "גת" המשותף ל-2 קיבוצי גבעת-חיים. בהמשך חייו לקה בסרטן ונקבר בקיבוצו גבעת חיים, הרחק מהוריו ובני כיתתו.

סגירת מעגל

בשנת 2010, כשמונים שנה אחרי אסון הכרמל הראשון, מוצא יונתן אלתר ליד פח האשפה סמוך למרפאה הישנה תמונה ממוסגרת בה מצוירים 3 רימונים על רקע בתיים. יונתן התאהב בתמונה ותכנן לתלותה בביתו.

לשי אלתר (היום אורבך) בתו של יונתן, היתה התמונה מעט מוכרת, והיא חידשה לאביה את אשר שכח כנראה, שאותו ציור שהתגולל סמוך לפח האשפה, הוא הדפס (ליטוגרפיה) פרי מכחולו של הצייר הידוע **נחום גוטמן** אשר צוייר לזכר שלושה חברי הקיבוץ שנהרגו בתאונה בכרמל אי שם בשנות השלושים. עוד הוסיפה, שמאיר נחושתן (אבא של אורי ורמי) עשה מתמונה זו יציקת מתכת אשר תלויה עד היום בפתחו של מה שהיה פעם חדר התרבות של הקיבוץ. אהבתי את הסיפור, אומר יונתן, תיקנתי את

אסון הכרמל הראשון - המשך

מיכאל בן דוד (גלמן)

עצמות שלושת החללים מתאונת הכרמל הועברו ב-1975 מבית הקברות הישן בגשר למנוחת עולמים בבית העלמין של אשדות יעקב. על מצבתם נכתב: "קבר אחים לתאונה שחייהם קופחו בלא עת, במלוא אונם נכרתו מאיתנו שלושתם בט' באב תרצ"ב בתאונת מכונית בצלע הר הכרמל. שכול ליחיד וכישלון חיים לרבים. אשר אבד לנו קניננו לעד".

כתבו עמליה דיין ואבנר רון

מנחם יפה

שמואל אוסקובסקי (סלונים)

עוד כמה משפטים על שקי-קקי

ממש מתחת לאף שלך, אז באמת שזה לא כל-כך מפריע לך.
לפעמים אני ממש לא מצליחה להבין את אותם בעלי כלבים, מה בדיוק עובר בראש שלהם, כשהם לוקחים כלב? מה הם חושבים לעצמם?

אני זוכרת כאשר בפעם הראשונה באשדות החלטתי לקחת כלב כי עפר בני מאוד אהב ורצה. אז קיבלנו גורה קטנה ושחרחרת של פושית (שהייתה כלבה קטנת מימדים) של רותי רפאלוב ז"ל בימיה הראשונים אצלנו חשבתי שכל הילדים ישמחו כמו ילדי לראות כלבה קטנה וחמודה, ונתתי לה להסתובב קצת על הדשא ע"י דירתנו כדי שתתרוצץ לה קצת בשמש, ואז התברר לי שמירב או חמוטל ברון אחת מהבנות של חגי ורוחליה שכבר עברו מהפעוטון לגן, כלומר ילדות נבונות ו"גדולות" שיודעות ויכולות להגיע בשעה 4 אחה"צ לבדן מהגן הגדול לדירת ההורים הפסיקו להגיע, כי .. .. הגורה הקטנטונת (גודל אגרוף בערך) ממש הפחידה אותן והן היו ממתינות עד שאחד מההורים יגיע לגן ל"הציל" אותן ולהביא אותן ל"חדר" הורים. מיד כאשר שמעתי זאת, הכנסתי את הכלבה לחדר ולא העזתי לתת לה לרוץ לבד על הדשא. כי אם אנחנו גרים בשכנות יש צורך להתחשב קצת בשכנים שלך. זה לא שאנחנו גרים כל אחד בוילה מבודדת עם חומות גבוהות, והדשא הרי משותף לכל הדיירים בסביבה. הייתי יוצאת עם הכלבונת מחוץ לגדר הקבוץ, כדי לטייל איתה ושם בחוץ גם היתה עושה את צרכיה. והיו חברים שלעגו ואפילו איימו עלי בצחוק שיטלפנו ל"צער בעלי חיים" כי אני מתאכזרת לכלבה שלי ולא נותנת לה לרוץ חופשי בכל רחבי הקיבוץ כמו כל הכלבים האחרים. אח"כ הסבירו לי כל אותם מומחים יא-יענו כל אחד בוגר הפקולטה לחקלאות מינימום) שזה חשוב לדשא, הם דואגים לזבל ולדשן את הדשא. נו, באמת .... כאשר תעברו בעצמכם עם מכסחת דשא וכל הגועל נפש הזה יעוף לכם בפרצוף, לא תהיו כל-כך מרוצים מהדישון הזה. אז אולי אשתמש במשפט הידוע של שרת תרבותנו:

סוף בעמוד הבא

מאחת שלא חיכתה שיתקינו מיכלים עם שקיות והיא משתמשת בשקיות שהיא קונה בכל בו (בשביל הכלבה הקטנה שלה, מספיקה שקית קטנה של סנדביצים).

אם הסתכלתם על השקיות השחורות החדשות הייתם רואים באותיות דפוס גדולות עם קווי הדגשה מעל ומתחת לאותיות.

גם לי אכפת וחשוב מהסביבה

עכשיו דברי מופנים אל בעלי הכלבים. זה כמעט מעורר רחמים לראות את הפוסטר של הכלב המתחנן **אנא עזרו לי** כשהוא נראה כאילו נשען על קביים, אך אלו הם היעה ועוד כלי שאמור לעזור לגרוף את הקקי הנייל לשקית. אך הרחמים לדעתי צריכים להיות מופנים לא אל הכלב המתחנן אלא לבעלי הכלבים שאינם משתמשים בראש שניתן להם בהיוולדם. שקיות הן חידוש יוצא מגדר הרגיל באשדות וזה באמת רעיון נפלא אבל... וזהו אבל מאוד גדול ורציני. איך תדע **אתה בעל הכלב** היכן בדיוק עשה כלבך הנאמן את צרכיו?? אם אתה ברוב תבונתך שחררת אותו. כלומר פתחת את דלת ביתך ונתת לו לרוץ ולעשות את צרכיו?? האם יצאת אחריו כדי לראות ולאסוף את מה שעשה?? לא ולא כי למה לך להטריח את עצמך לרוץ או לצאת עם הכלב קשור ברצועה לכף ירך ולראות היכן בדיוק עשה את צרכיו ולאסוף את זה מהדשא או מכל מקום שבו בחר כלבך לעשות. במה הועילו חכמים בתקנתם?? להוציא כסף כדי להתקין את הקופסאות עם השקיות על העמודים. אם בעצם אף אחד מבעלים אינו יודע היכן למצוא את הגללים??

לא סתם כתוב על השקית גם לי אכפת... אבל זו כנראה רק המלצה לבעלי הכלבים, באין פקח שיכול לקנוס אותם בכמה עשרות שקלים, זה כנראה לא יועיל הרבה. כי בכלל" מה 'כָּפַת לִי'. הכלב שלי רץ על הדשא מאושר וחופשי הרי הוא "לחופש נולד" ובלילה הוא מסתובב ונובח מתחת לחלונות של דירות החברים שאולי מנסים לישון ונביחותיו הרמות של כלבך מפריעות להם. אבל זה לא

שקי קקי – סוף - חדש על המדף

אפשר לקנות את הספר שמחירו 60 ש"ח או דרכי או ישירות לז'אקו.

האישה בחליפה האפורה / אנדריאה קאמילרי

זהו סיפור אפל על חוסר תקשורת טרגי בין זוג מנוון עם סידורי שינה משתנים תדירות. זהו סיפור על שובע חומרי ורעב רגשי...

הסוד של פרעה / קלייב קאסלר

רחובותיו המנומנמים של האי האיטלקי מתכסים ערפל שחור וכל תושביו מאבדים את הכרתם. מותחן שיש בו הכול: פחד מצמית, קצב מסחרר והומור משובח.

גאות ליל ירח מלא / סילה ורולף בוריילינד

מתח! שלושה גברים חפרו בור על קו המים והכניסו לתוכו אישה צעירה, הרה, הגאות עלתה. והילד ראה אותם...

המקובל האחרון מליסבון / ריצ'רד זימלר

סיפור מסתורין מרתק בסגנון שם הוורד, המתרחש במאה ה-16 בקרב קהילת יהודי ליסבון הנרדפת על-ידי האינקוויזיציה.

המובחר / רות רנרט

רומן מלא התרחשויות החושף עולמות סמויים מן העין. האויבים בשטח מנסים להפיל את גולד, היריב המושבע מטעם המפלגה הרפובליקנית, התקשורת המקצועית שחושפת פרטים מסעירים על עברו – האם כל אלה יכשילו את טום הנחוש להגיע אל הבית הלבן?

(נכתב הרבה לפני הבחירות האחרונות)

שבת שלום
ברוריה

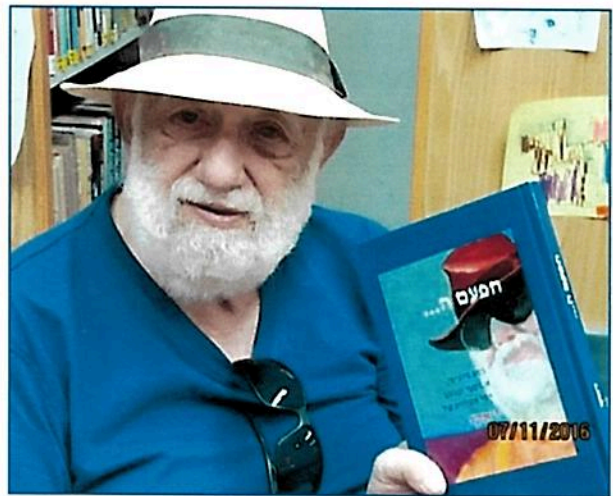

"קאט דה בולשיט" או יותר נכון, "קאט דה דוג שיט" הואילו נא לצאת עם הכלב שלכם ולהתכופף ולאסוף את הקקי שלו לשקית. והאמינו לי שזה לא כל-כך מסובך. אני עושה זאת כבר שנים. ותשימו את השקיות בפחי האשפה עם מכסים.

אז שתהיה לכולנו שבת נעימה:
עמליה דיין בת-ארי

חדש על המדף

ספרו של ז'אקו ארליך אשר חי בינינו ורואה באשדות בית.

**"הפעם ה... : מסע ביוגרפי,
אגנוסטי וכמעט חסר אשליות
של ז'אקו"**

וכך כותב ז'קו בהקדמה: לבטח אינני יומצא למסע געגועים אל זמנים טובים יותר.

זה לכל היותר נסיון לספר במילים שלי על תקופה קשה, חשוכה, טרגית ובו זמנית מעניינת ומרתקת שחוויתי והצלחתי לעבור כמיטב יכולתי.

מאז אני ממשיך בדרכי. זאת זרימת תסמיכים מעוררי זכרונו, תמונות, דמויות ומקומות המעלים זכרון של מעשים, תחושות וחוויות. כל זה נכתב ללא חרטה או מרירות.

שלושים לגנסיה ז"ל

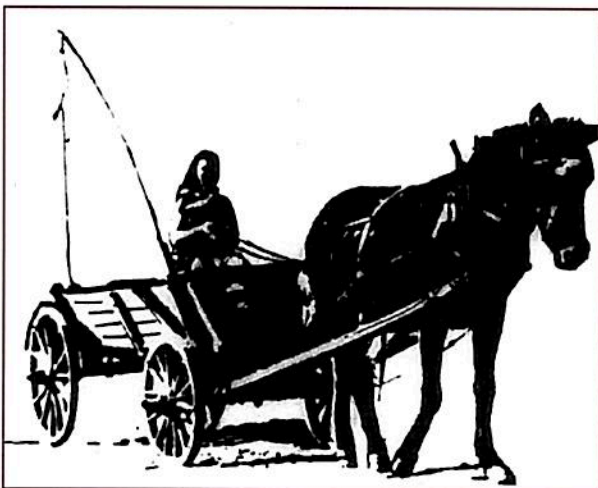
הוערכת על ידי כל כך הרבה אנשים, וככל שצניעותך היתה רבה – כך רבה היתה הערכה אלייך.

היית לנו אמא שהיא מודל, שהתנהלותך והתנהגותך הנקייה מכל זיוף ושקר – היו לנו למופת.

ומנערה אחת אמיצה שעלתה לבד על האנייה בדרך לארץ, ושכל משפחתה נספתה בשואה, ובעלה נפל במלחמת העצמאות - קמה משפחה גדולה ומסועפת נכדים ונינים וכלות וחתנים.

ובלב כולנו הידיעה כי עזבה אותנו אשה מיוחדת במינה, שחייה הם סיפור המדינה כולה, והיא – אמא שלנו.

מיכל

אמא,

עכשיו את נחה. ולרותי ולי אין עוד אמא.

עכשיו את נחה, במקום שהגעת אליו ממרחקים, מלטביה הרחוקה והקרה לעמק הירדן הלוטה, נערה צעירה ונחושה. לחשוב איך קמת ועזבת משפחה, חברים, מולדת – והלכת אל הלא-נודע, אל ארץ חמה ושוממה, שאת שפתה לא הכרת ואת המחכה לך – לא ידעת. כמה אומץ, כמה דבקות ברעיון, כמה נחישות.

ובהגיעך לארץ, לחיפה, כמו שסיפרת לי – ידבר ראשון נרשמתי לקופת חולים ודבר שני לאולפן לעברית. ככה היית תמיד - מעשית, יעילה, מועילה. את התקופה שחיית בחיפה תיארת כתקופה יפה וטובה, ואת עבודתך בבית הקפה אהבת, כמו גם את חיי החברה שבנית לך. ואחריה הגעת לעמק-הירדן, ונישאת לאבא, ואבא התגייס לבריגדה, וילדת את רותי ואחר כך אותי, ואבא הלך למלחמה ולא שב.

ולא זכורה לי אי פעם מילה של תלונה, האשמה, אי-השלמה. קיבלת עלייך את גורלך וגידלת אותנו והמשכת את חייך בשקט, בצנעה, בעבודה קשה. והעבודה בכרם שהיתה חלק כל-כך חשוב בחייך – עבודה באויר הפתוח, בין הגפנים, בשקט שבין האדמה לשמיים. ובעת הבציר – היית משכימה עם שחר, בוצרת ואורזת, מחזיקה כל אשכול בידייך כמו היה תינוק. שמך היה שם נרדף לעבודה בכרם, וצחוקך המתגלגל בין הגפנים זכור לרבים.

ואחר כך עברת למטבח, וגם שם זכית להערכה רבה, ואחר כך לילוגי. כל עוד יכולת לעבוד ולהביא תועלת – לא ויתרת.

לכל מקום עבודה ולכל מקום בו שהית – הבאת את תכונותייך היחודיות: היית ישרה והגונה, בעלת יושרה פנימית, דוברת אמת וסרה מרכילות, צנועה ומסתפקת במועט, מקפידה לא להכביד ולא להקשות על סובביך. ככה כל חייך וכך גם בסופם. לכן

מי ומה באשדות

התמונה שלפניכם תהפוך מהר מאד למציאות ובתוך שבוע שבועיים יהיה שם מגרש חניה מסודר עבור כלי הרכב ההולכים ורבים במחוזותינו. ביקשתי משאול וגם מיוסי ב.פ. לתת סקירה כלשהי על הפרוייקט החשוב, אך עד רגע זה טרם קיבלתי תגובה. יתכן שתגיע עד צאת העלון לדפוס. אחת הסיבות לכך הן תלונו של דיירי הסביבה וגם גורמים אחרים הקובלים על שלא נועצו עימם, בעיקר בנושאי צמחיה, דבר שעורר תרעומת, כעסים ומורת רוח.

רכבים 'מוזרים' – רכב פרטי הוא עניינו של החבר ומאז הולחנו מילותיו של רוטבליט "הקיבוץ מביט במכונית" עבר הקיבוץ אי אילו מהפכים. ובכל אופן החלטנו להציג כאן שני דגמים של טיפוס רכב מוזרים למדי החונים במקומותינו. האחד הוא רכב מיני חשמלי בעל ארבעה גלגלים שמהווה שילוב של טכנולוגיה של מכונית, אופנוע ורכב חשמלי עם יציבות ונוחות כמו מכונית.

שביל האופנים 'סובב כנרת' נסלל בשנת 2007, כך אני למד מן השלטים שהתקינה קק"ל במספר נקודות. ולולה שור אמר פעם משפט חכם: לקבל תרומה לצורך ביצוע פרוייקט הוא לעיתים החלק הקל ביותר. התורם מעניק מכספו, מקבל על כך קרדיטים, הקלות במס ושמו מתנוסס לתפארת על לוחות שיש. הבעיה האמיתית מתחילה בתחזוקה. ולולה אמר שלעיתים מוטב לוותר על תרומה, נדיבה ככל שתהיה, אלא אם התורם מתחייב לחמש שנים לפחות, לשאת בהוצאות התחזוקה של המתקן שלמענו תרם. היה ולא - אין עיסקה. נזכרתי בכך כאשר רכבתי בשבת על אופניי בשביל סובב כנרת בקטע שבין עין גב להאון, ותוך כדי תנועה מצאתי עצמי בתוך סבך צפוף של קנה, שסגר עלי משני העברים והסתיר ממני את הרוכבים או ההלכים הבאים ממול. צילמתי את המראה, הוספתי מספר מילים ושלחתי לראש המועצה שלנו, עידן גרינבאום, שבתוך עשר דקות השיב לי שהשביל הוא אכן באחריות המועצה, ובשבוע הבא ניכנס ונסדיר אותו אחרי שנים של הזנחה. בהקפת הכנרת שהתקיימה בשבת האחרונה בנוכחות זניחה למדי של האשדותים (חלפו הימים שאשדות זכתה בגביעים עבור מספר משתתפיה...) הבטתי לעבר השביל ואכן ניכר שנעשתה שם פעולה, שללא ספק תועיל לטווח הקצר, אבל ספק אם מעבר לכך. בכל אופן, קרדיט לראש המועצה על פעולה חשובה והכרחית.

למי ששכח פרש תורכי מהו וכיצד נראה תרגיל צה"לי רחב היקף, יכול היה השבוע להזכר בכך ובגדול, שעה שגייסות משומנים שיצאו מימ"חים אי שם, 'בילוי' במרחבים הפתוחים של סירין ועוד מקומות, ודימו תרחישים שונים של מתקפות אויב. אז ראינו הרבה תנועה ומעט אש, וגם כמה פיצוצים שנשמעו ברקע. יונתן שטיינדל, על תקן סיכת הבטחון האשדותית, מיהר להרגיע את הציבור שמדובר בחלק מהתרגיל הצה"לי וכי הכל תקין. הציבור בכללותו הגיב באדישות מופגנת.

מי ומה - סוף

מהצוות המארגן, ביקש להבהיר שבארוע נטלו חלק למעלה מ- 120 איש והמנצח היה יוחאי שחם מאשדות מאוחד. את הארוע ארגן בהתנדבות מלאה "החינוך החברתי" בראשות **אמנון אביגדור**, והיו שותפים לו רבים ביניהם **שי אורבך** הנמרצת.

השני הוא שילוב של הליכה ברגל ודיווש. חברה יפנית מציעה מעין אופני שלושה גלגלים שבמקום פדלים נעים באמצעות צעדים של המשתמש בדומה להליכה על מכשיר אליפטיקל בחדר כושר מערכת הבלימה מבוססת על צמד דיסקים האחד בולם את הגלגל הקדמי והשני את האחורי. המהירות המירבית הכלי זה היא 24 קמ"ש. לשיפוטכם!!

לידנו הסתיו / ארלט ספדיה

הקיץ ארז
את שארית השרב,
וגם ים וחולות
הכניס לבגדיו.

הוא נסע לטייל
בארץ אחרת,
והותיר זכרונות
מתקופה נהדרת.

ועלי העצים,
שעפים באויר
פותרים את השער
לאויר קצת קריר.

כי הקיץ ארז
את שארית השרב,
ופינה מקומו
לידנו הסתיו.

בעלון שעבר סקרתי במידה מרופרפת למדי ארוע הקרוי "מרוץ אשדות 2" תוך שלא דייקתי בחלק מהעובדות, דבר שקומם נגדי, ובצדק, את מארגני אותו ארוע, שלא חסכו מאמצים כדי להביאו לידי מעשה. אז ראשית, אני מודיע שלא היתה לי כוונת זדון לפגוע באיש, או להעליב חלילה, ואם יצא שמישהו נפגע מדבריי, הריני להתנצל. למבקריי הסברתי שכתבתי את הדברים מעמדת הצופה ולא כגורם אובייקטיבי, ויתכן שמכאן נבעו השגיאות. **יותם בארי**

אהת life!

עלון 1487

עריכה ומי ומה – אבנר רון
שער ועימוד – אירית גל
צילום עלון – אתי רון